

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України від 11.09.2003 року № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон № 1160) розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю» (далі – проект Закону), разом з додатками, поданий листом Міністерства економіки України від 30.03.2022 № 4706-02/12047.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону № 1160, ДРС

встановила:

Проектом постанови пропонується підвищити ефективність здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

Діючою редакцією частини першої статті 259 Кодексу законів про працю України (далі-КЗпП) встановлено, що «Державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю юридичними особами незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами - підприємцями, які використовують найману працю, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, та його територіальні органи у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.»

Підпунктом 2 пункту 1 проекту Закону пропонується частину першу статті 259 Кодексу законів про працю України (далі-КЗпП) викласти у такій редакції:

«Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю здійснює державна інспекція праці відповідно до цього Кодексу та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів, Конвенції Міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1985-IV,

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 142 від 09.04.2022

0 1 0 0 1

Конвенції Міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві, ратифікованої Законом України від 8 вересня 2004 р. № 1986-IV, інших міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.».

Отже, у запропонованому законопроекті, містяться посилання на міжнародні конвенції, згідно з якими державний нагляд (контроль) має здійснюватися лише в галузях промисловості, торгівлі та сільського господарства. Про здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю інших галузях (сферах) в запропонованому законопроекті не йдеться.

Однак при цьому варто зауважити, що станом на сьогодні, державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю здійснюється у всіх сферах діяльності незалежно від форм власності, виду діяльності і галузевої належності, а також осіб, які працюють за трудовим договором з фізичними особами.

Також пропонується частину другу статті 259 КЗпП проекту Закону викласти у такій редакції: «Дія норм законодавства про основні засади державного нагляду (контролю) поширюється на здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю у частині відносин, не врегульованих цим Кодексом».

У даному випадку не зрозуміло, про які саме відносини йде мова в цій частині, в ній немає чіткого визначення сфер або галузей діяльності, у яких має здійснюватися державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про працю, і яким чином норми цієї частини пов'язані, чи не пов'язане з частиною першою статті 259 КЗпП проекту Закону.

Підпунктом 2 пункту 1 проекту Закону пропонується частину четверту статті 259 КЗпП викласти у такій редакції: «У визначених законом випадках контроль за додержанням законодавства про працю здійснюється органами місцевого самоврядування».

Відповідно до частини 2 статті 17 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування при здійсненні повноважень у сфері контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення можуть проводити перевірки, які не належать до заходів державного нагляду (контролю), на підприємствах, в установах та організаціях, що перебувають у комунальній власності відповідної територіальної громади.

Враховуючи норми вказаного Закону, органи місцевого самоврядування можуть здійснювати лише контроль у сфері за додержанням законодавства про працю і зайнятість населення та проводити перевірки, які не належать до заходів державного нагляду (контролю) і, тим більше, лише на підприємствах, в установах та організаціях, що перебувають у комунальній власності відповідної територіальної громади.

Таким чином, внесення вищезазначених змін до КЗпП не відповідають предмету регулювання запропонованому Законопроекту, який, згідно з його

назвою, спрямований на вдосконалення саме заходів державного контролю щодо додержання законодавства про працю.

Відповідно до вимог статті 21 Закону № 1160, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ) цього проекту акта.

Згідно з вимогами статті 1 Закону № 1160 документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної політики – є АРВ.

Так, у розділі III АРВ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити усі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Зауважуємо, що при розробці АРВ необхідно зробити всебічний аналіз ситуації та описати не лише позитивні, а й негативні фактори.

Натомість розробником взагалі не проаналізовано Альтернативу 1 «Залишення існуючого регулювання» під час оцінки впливу на інтереси держави.

При цьому вказано, що збереження ситуації, яка існує на цей час, не матиме для держави жодних негативних/позитивних наслідків.

Також розробником не проаналізовано Альтернативу 2 «Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю» під час оцінки впливу на сферу інтересів громадян. Натомість лише вказано що вигодами буде лише забезпечення конституційних прав громадян у сфері праці в рамках прийнятого проекту Закону.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не достатньо проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

Зазначене є порушенням принципу ефективності, тобто, забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих

позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Також, згідно з вимогами пункту 10 Методики, розробнику необхідно визначити обов'язкові показники результативності регуляторного акта та додаткові дані, які безпосередньо пов'язані із дією цього акта, та яких, відповідно до вимог Методики, повинно бути у кількості не менше трьох.

Проте, при опрацюванні розділу VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, було виявлено, що розробником наведені не всі додаткові показники результативності.

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Крім того, під час проведення обов'язкових розрахунків згідно додатків 2-4 до Методики не було прораховано витрати суб'єктів за п'ять років.

Враховуючи вищевикладене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР

